

СУЧАСНА КОНЦЕПЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ І РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ

О.І. Лайко, к.е.н.

Інститут проблем ринку та економіко-екологічних
досліджень НАН України, Одеса

Інвестиції є джерелом для розвитку всіх суб'єктів господарювання і необхідні на всіх стадіях суспільного виробництва для підтримки циклів постійного відтворення ресурсів. В той же час сам процес суспільного виробництва є середовищем не лише для капіталовкладень, але й для простого чи розширеного відтворення інвестованих в господарський оборот ресурсів, що забезпечуватиме підтримку безперервного інвестування та відтворення ресурсів. Існує величезний дефіцит інвестицій як в Україні, так і в інших європейських країнах, причому сучасні кризи із економічних систем-донорів зробили реципієнтів. Тому пошук механізмів активізації інвестиційної діяльності є нагальним і актуальним завданням, вирішити яке без глибокого вивчення природи інвестицій, методології їх дослідження та регулювання, на наш погляд неможливо. Наукові підходи та теоретичні основи щодо вивчення інвестиційного процесу постійно змінювались протягом процесу еволюції людства та економічних систем різних країн.

Незважаючи на значну вивченість і дослідженість питань регулювання інвестиційної діяльності багатьма вітчизняними та іноземними економістами, низка економічних та фінансових криз внесла свої корективи і поставила нові питання [1].

Під процесом інвестування розуміється, в загальноприйнятому аспекті, процес вкладання ресурсів в суспільне виробництво з метою отримання економічних вигід.

В діючому в Україні законодавстві щодо обліку та оподаткування діяльності суб'єктів господарювання [2,3] інвестиції визначаються як господарські операції, які передбачають придбання основних засобів, нематеріальних активів, корпоративних прав та/або цінних паперів в обмін на кошти або майно.

На нашу думку, визначати інвестицію як господарську операцію з придбання певних активів є дуже однобоким та вузьким.

Виникає певне протиріччя між прикладною сферою та науковим супроводженням інвестиційного процесу.

З авторської точки зору, для належного управління інвести-

ційним процесом в Україні потрібне належне інституціональне супроводження, забезпечене актуальним і максимально вичерпним законодавчим базисом. Тому вважаємо за доцільне запропонувати визначення інвестицій та інвестиційного процесу в двополюсному варіанті: з точки зору інвестора та з точки зору реципієнта.

Інвестиційним процесом, з авторської точки зору, слід вважати процес вкладання фінансових або інших ресурсів інвестором в господарську діяльність реципієнта для подальшого відтворення ресурсів на стадіях виробництва, розподілу, обміну та споживання і отримання економічного або іншого ефекту з метою вилучення відтворених ресурсів з господарського обороту реципієнта або їхнього реінвестування.

Сформовані загальноприйняті підходи до трактування інвестицій та інвестиційного процесу, а також підходи до їхнього регулювання, що апробовані в міжнародній практиці, не здатні ефективно працювати в сучасних посткризових умовах. Значний ступінь лібералізації економічної системи і превальювання фінансового сектору в економіках багатьох країн призвели до відволікання значних обсягів фінансових ресурсів у непродуктивну сферу, не здатну створювати додану вартість і забезпечувати відтворення капіталу. Тому нами пропонується концепція, що передбачає зміну методології дослідження інвестицій шляхом розширення об'єкту вивчення до повного циклу відтворювального процесу в суспільному виробництві. Інвестиції в умовах дефіциту зовнішніх джерел капіталовкладень повинні розглядатись в більш загальному вигляді, як система, що пронизує всі стадії суспільного виробництва і залежить від ефективності створення і відтворення доданої вартості. Стимулювання створення максимальної доданої вартості в секторах вітчизняних товарних ринків – це головне завдання політики з регулювання інвестиційного процесу в Україні.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Маршалл А. Принципы экономической науки./ Маршалл А.– М.: Прогресс «Универс», 1993. – Т.2. – 994 с.
2. Податковий кодекс України № 2755–VI від 02 грудня 2010р., ст. 14, пп. 14.1.81
3. Закон України «Про інвестиційну діяльність» № 1560-XI від 18.09.1991р.